

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2013/14:43

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:43

Onsdagen den 25 juni

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 26–27 juni 2014

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsminister Fredrik Reinfeldt med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag lämnar ordet till statsministern.

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Ledamöter av riksdagens EU-nämnd! Europeiska rådet träffas på torsdag och fredag denna vecka. Mötet inleds på torsdagskvällen i staden Ypres för att uppmärksamma första världskrigets utbrott nästan på dagen hundra år tidigare och hedra alla de människor som offrade sina liv i detta mycket förödande krig.

Under torsdagskvällen kommer vi att diskutera unionens strategiska prioriteringar för de kommande åren. På fredagen samlas vi på sedvanligt sätt i Bryssel för att först underteckna frihandels- och associeringsavtalen med Georgien och Moldavien och sedan de delar av motsvarande avtal som ännu inte undertecknats med Ukraina. Som nämnden väl känner till har vi redan undertecknat de politiska delarna av avtalet med Ukraina. Det gjorde vi vid Europeiska rådets möte den 21 mars.

På fredagen kommer vi också att diskutera strategiska riktlinjer på området för rättsliga och inrikes frågor, efterföljare till det så kallade Stockholmsprogrammet som antogs under det svenska ordförandeskapet 2009. Vi kommer att diskutera den europeiska terminen, klimat- och energipolitik samt nominering av ny ordförande i Europeiska kommissionen. Avslutningsvis kommer läget i Ukraina att bli föremål för avstämning.

Herr ordförande! Det ligger förstås stor symbolik i att stats- och regeringscheferna uppmärksammar utbrottet av första världskriget. Bara i den lilla staden Ypres, där Europeiska rådet inleds, dog nästan en miljon människor under första världskriget och bland dessa tiotusentals fransmän, tyskar, belgare och briter. Totalt dog omkring 17 miljoner människor i första världskriget. Det var en ofattbar tragedi för Europa och följdes av en annan tragedi, det andra världskriget, bara några decennier senare.

Dessa två världskrigs fasor lade grunden till det samarbete över nationsgränserna som även vi är en del av i dag. Det är för denna union vi nu vid toppmötet ska ange riktningen för de kommande åren. Fredstanken är givetvis fortfarande central. Samarbetet inom Europeiska unionen har samtidigt utvecklats så mycket att det omfattar nästan varje del av vår vardag. Det blir då viktigt att diskutera vilka områden som bör prioriteras när vi får både ett nytt Europaparlament och en ny EU-kommission för de kommande fem åren.

Jag upplever att det både i Sveriges riksdag och bland EU:s ledare finns en stor samsyn om att vi bör fokusera EU-samarbetet på jobb och tillväxt. Vi behöver utveckla samarbetet om klimat och energi. Ett gränslöst Europa förutsätter ett samarbete där alla kan känna sig trygga med öppna gränser mellan medlemsländerna. Slutligen handlar det om ett Europa med en tydlig röst i världen för fred, frihet, demokrati och mänskliga rättigheter.

Nämnden har fått del av Herman Van Rompuy's förslag till EU:s så kallade strategiska dagordning för de kommande åren. Jag kommer vid toppmötet att framhålla vikten av att fortsätta reformarbetet för att skapa jobb och tillväxt i Europa. Många medlemsländer måste fortsätta att genomföra omfattande strukturreformer för att få bättre fungerande arbetsmarknader, välfärdssystem och utbildningsprogram, detta för att förbättra vår förmåga att klara den globala konkurrens som kommer från tillväxtländer i olika delar av världen.

Det är viktigt att vi fortsätter att utveckla den inre marknaden särskilt vad gäller tjänstehandeln, där många av de nya jobben växer till, och den digitala agendan, som också är i ständig utveckling. Vi behöver sluta fler frihandelsavtal med de delar av världen som står för den snabbaste tillväxten och öka takten i förhandlingarna om det strategiskt viktiga frihandelsavtalet med USA.

Vi kommer från svensk sida att förorda skrivningar som inte bara handlar om vikten av säker energiförsörjning utan som också tar sin utgångspunkt i ambitiösa klimatmål för EU. Det är viktigt att vi så snart som möjligt, senast i oktober, kan enas om ett klimat- och energiramverk inom EU som kan bli vår insats i förhandlingarna om ett internationellt klimatavtal i Paris 2015.

De senaste veckorna har spekulationer förekommit om några medlemsländers målsättning att luckra upp reglerna för skuldnivåer och budgetunderskott i stabilitets- och tillväxtpakten. Detta är något som vi från svensk sida inte ställer oss bakom. Vi har sett vad det lett till i form av ekonomisk nedgång, ökade skuldnivåer och arbetslöshet i många länder i Europa. Från svensk sida förordar vi inte heller nya kompetensöverföringar till EU-nivå på det ekonomiska området i form av vare sig nya finansiella kapaciteter eller ökad ekonomisk samordning.

Herr ordförande! Enligt fördraget ska Europeiska rådet fastställa strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen för det rättsliga och inrikes samarbetet. De tidigare programmen, senast Stockholmsprogrammet, har varit betydelsefulla, och mycket har åstadkommits under relativt kort tid. Nu ser det ut att finnas stor samsyn bland medlemsstaterna om att vi bör fokusera på att genomföra det som beslutats men också underlätta det praktiska samar-

betet mellan länderna, till exempel mellan brottsbekämpande myndigheter. Respekten för länders olika rättsliga system bör vara vägledande.

Herr ordförande! Solidaritet och ömsesidigt förtroende är hörnstenar i det gemensamma europeiska asylsystemet. Alla medlemsstater måste leva upp till den gemensamma lagstiftningen. Asylsökande måste få sin ansökan prövad på ett likvärdigt sätt oavsett i vilket EU-land den behandlas. Regeringen menar att vidarebosättning är det snabbaste, säkraste och mest humana sättet att lindra den svåra situationen för flyktingar och andra skyddsbehövande. Hittills har bara 13 medlemsstater etablerat permanenta vidarebosättningsprogram med FN:s flyktingkommissariat UNHCR. Sverige har det i särklass största programmet med 1 900 platser i år.

Herr ordförande! Europeiska rådet ska avsluta den fjärde europeiska terminen genom att godkänna de landsspecifika rekommendationerna. Samråd har skett med nämnden inför behandlingen i de berörda rådskonstellationerna. Regeringen ställer sig bakom rekommendationerna, som är just rekommendationer och således inte bindande. Europeiska rådet förväntas vidare välkomna kommissionens framstegsrapport om regel-förenkling. Smart lagstiftning är ytterligare ett verktyg för stärkt konkurrenskraft för svenska företag. Regeringen ställer sig bakom inriktningen att minska regelbördan för företagen samtidigt som vi värnar arbetsmiljön och arbetsrätten.

Herr ordförande! Europeiska rådets ordförande väntas rapportera om de framsteg som gjorts sedan vårt möte i mars avseende det nya ramverket för klimat och energi fram till 2030. Regeringen hade kunnat ställa sig bakom nya klimatmål redan vid mötet i mars. Men det finns som bekant flera medlemsstater som inte är redo för detta ännu. Det är många medlemsstater som nu väger klimatet mot konkurrenskraften på ett annat sätt än före den ekonomiska krisen. Sammantaget gör detta att beslutet om det nya ramverket för klimat och energi i oktober kommer att föregås av besvärliga förhandlingar. Den bördefördelningsdiskussion som sedan följer kommer också att ta tid att landa.

Vi har allt intresse av att EU kan utgöra ett föredöme och en ledstjärna för globala utsläppsminskningar. Vi har från svensk sida goda exempel att bidra med, inte minst vad gäller ekonomiska styrinstrument. Vi har i Sverige till exempel världens högsta koldioxidskatt, och vi vet att det går att kombinera ekonomisk tillväxt med höga klimatambitioner.

Europeiska rådet förväntas också hålla en första diskussionen om Europas energiberoende på grundval av en rapport från kommissionen. Vi har förståelse för den utsatta situation som många medlemsstater befinner sig i med ett ensidigt beroende av rysk gas. Det finns anledning att överväga hur EU kan göra sig mer oberoende på energiområdet.

I Sverige byggde vi tidigt ut fjärrvärme och skapade en infrastruktur där vi kunde byta ut både oljan och kolet mot förnybara bränslen. Med den storskaliga vattenkraften och kärnkraften fick vi i Sverige tillgång till el till låga priser och med låga koldioxidutsläpp. Andra länder har en historik som gjort det svårt för dem att snabbt kunna frigöra sig från beroendet av Ryssland.

I de pågående diskussionerna kan vi från svensk sida peka på de möjligheter som finns att minska energiberoendet genom bland annat energieffektivisering och högre andel kolsnåla och inhemska energikällor.

Europeiska rådet kommer att återkomma till klimat- och energifrågorna vid sitt möte i oktober.

Herr ordförande! Nyhetsrapporterna inför detta toppmöte har knappast dominerats av vare sig unionens strategiska prioriteringar eller energi- och klimatpolitiken trots dessa frågors stora betydelse. I stället har det, som ofta är fallet, varit stort fokus på en personfråga, nämligen vem som ska bli kommissionens nästa ordförande.

Som jag redogjorde för nämnden inför stats- och regeringschefernas informella middag den 27 maj har vi i denna process att följa de nya bestämmelser som finns i Lissabonfördraget. Artikel 17.7 i Lissabonfördraget säger att Europeiska rådet med kvalificerad majoritet ska föreslå för Europaparlamentet en kandidat till kommissionsordförandeposten ”med hänsyn till valen i Europaparlamentet och efter lämpligt samråd”. Denna kandidat ska sedan väljas av en majoritet i Europaparlamentet. Om kandidaten inte får tillräcklig majoritet i Europaparlamentet ska Europeiska rådet inom en månad föreslå en ny kandidat.

Det är första gången som dessa bestämmelser i Lissabonfördraget tolkas, och därför är det viktigt hur de tolkas. Som nämnden väl känner till har de olika europeiska politiska partierna nominerat sina toppkandidater till kommissionsordförande. Någon referens till sådana nomineringar av de politiska partierna finns dock inte i fördraget. Det går därför inte att med utgångspunkt i fördraget hävda att det endast är dessa kandidater som kan komma i fråga för posten som kommissionsordförande, vilket Europaparlamentet ändå har gjort.

Jag tror att det av många skäl vore mycket olyckligt att med ett slags de facto-automatik införa att det bara är någon av de politiska partiernas kandidater som kan bli kommissionsordförande. Först och främst ändras då den mycket väl avvägda balans som finns mellan de olika institutionerna i nomineringsprocessen. De folkvalda regeringarnas roll hoppas över, och kommissionsordföranden har sin främsta lojalitet hos Europaparlamentet och inte hos medlemsländerna, vilket inte direkt motsvarar det budskap som Europas medborgare skickade i det senaste Europaparlamentsvalet.

En annan konsekvens av en sådan ny praxis vore att det främst blir kandidater som redan är etablerade inom någon av EU:s institutioner som har möjlighet att bedriva kampanj inför de politiska partiernas utnämningar av spetskandidater. Kandidater från medlemsländernas regeringar kommer inte att ha samma möjlighet att delta i dessa nomineringsprocesser om de samtidigt vill ha kvar möjligheten att vara politiskt verksamma i sina hemländer. Detta förändrar också balansen mellan institutionerna.

Dessa invändningar har jag framfört till Herman Van Rompuy som vid den informella middagen den 27 maj fick i uppdrag att konsultera medlemsländerna. Det återstår nu för honom att vid mötet på torsdag och fredag återrapportera från sina konsultationer. Enligt fördraget måste Van Rompuy, som jag tidigare nämnde, samla en kvalificerad majoritet av medlemsländer för att kunna nominera en kandidat till kommissionsordförandeposten. Om han lyckas göra det, och den kandidat som det hittills har talats om, nämligen Jean-Claude Juncker, samlar en kvalificerad majoritet av stats- och regeringschefer och också har stöd av Europaparlamentet, har Lissabonfördragets regler följts. Då förordrar regeringen att även Sverige ansluter sig till denna majoritet.

Herr ordförande! Europeiska rådet förväntas diskutera det fortsatt mycket allvarliga läget i Ukraina. Trots att president Porosjenko har presenterat en fredsplan och infört ensidig vapenvilja fortsätter de pro-ryska separatisterna sina militära aktiviteter, och antalet ryska styrkor vid gränserna har ökat den senaste tiden. I detta läge bör Europeiska rådet skicka tydliga budskap om stöd till fredsplanen, vikten av en omedelbar vapenvilja och en genuin deeskalering av oroligheterna.

Det är positivt att Rysslands federationsråd i dag röstade för att dra tillbaka tillståndet att göra ett militärt ingripande i Ukraina efter Putins begäran att göra detta i går. Ryssland har dock ansvar att även stoppa inflödet av vapen och utrustning samt stridande till Ukraina och uppmana separatisterna att lägga ned sina vapen samt dra tillbaka sina styrkor från gränserna till Ukraina.

Parallellt bör EU fortsätta att stödja Ukraina i dess reformsträvanden. I det sammanhanget är det positivt att de återstående delarna av EU:s associeringsavtal med Ukraina kommer att undertecknas i samband med Europeiska rådet samt att utrikesministrarna denna vecka har beslutat att upprätta en civil EU-insats för att bistå Ukraina med att förbättra sin säkerhets- och rättsapparat. Om läget fortsätter att försämrats bör EU ha beredskap att skärpa sina sanktioner mot Ryssland i enlighet med tidigare överenskommelser.

Herr ordförande! Europeiska rådet förväntas välkomna beslutet att ge Albanien kandidatlandsstatus. Samtidigt är det avgörande att Albanien fortsätter att genomföra reformer för att komma vidare i integrationsprocessen. Först när landet uppfyller de krav på ytterligare reformer som kommissionen ställt upp kan det bli aktuellt att inleda förhandlingar om medlemskap.

Europeiska rådet förväntas välkomna att Litauen blir euroområdet 19:e medlem. Från regeringens sida stöder vi självklart att länder som uppfyller villkoren och har en vilja att bli euromedlem också tillåts att bli det.

Jag vill slutligen uppmärksamma att Europeiska rådet förväntas ställa sig bakom rådets årliga slutsatser om biståndsnivåer. Jag kan i det sammanhanget notera att Sverige 2013 var EU:s mest generösa biståndsgivare, motsvarande 1,02 procent av bni.

Därmed, herr ordförande, är jag redo att svara på nämndens frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsministern för detta.

Anf. 4 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag vill tacka statsministern för redogörelsen inför mötet med Europeiska rådet.

När vi nu går mot två mandatperioders avslut, som dominerats av borgerlig politik både här i Sverige och i EU, kan vi blicka tillbaka på resultaten. Arbetslösheten har skjutit i höjden. Finanskrisens effekter ligger fortfarande kvar. Det är oroligheter i vårt närområde, flyktingkatastrofer vid EU:s gräns och avsaknad av ambitiösa klimatinitiativ.

Det finns alltså stora utmaningar framöver som vi måste ta tag i, inte minst att åtgärda och komma till rätta med den europeiska massarbetslösheten.

Jag vill ta upp ett par punkter där vi har andra synpunkter. Det är under Fler jobb, där man bland annat säger: Ökade insatser behövs för att minska skattekillen för arbete.

Vi socialdemokrater är övertygade om att verkningsslösa skattesänkningar inte är den medicin som Europa behöver, särskilt som skattesänkningarna, på samma sätt som här i Sverige, ska finansieras genom besparingar i trygghetssystem och välfärd. Att föreslå en sådan politik för svårt skuldsatta medlemsstater förefaller väldigt dumdrigt.

Vi anser att utrymme i stället borde lämnas åt investeringar i utbildning, miljöteknik och en utbyggd välfärd, till exempel bra och billig barn- och äldreomsorg, som ger möjlighet att arbeta, inte minst för kvinnor.

Vi säger också att det är viktigt att bevaka regelförenklaringsarbetet så att man inte tar bort regler som är avsedda att skydda natur, människor och miljö.

Så till arbetsvillkoren. Jag blev bekymrad över att statsministern inte tog upp de viktiga frågorna om arbetsvillkor. Det finns en riksdagsmajoritet som har uttalat sig för att detta ska drivas i EU, att svenska löner ska gälla för alla som jobbar här. Vi är övertygade om att det inte blir färre som kommer till Sverige för att lönerna för dem ökar.

Så till klimatfrågan. Statsministern säger att han vill ha ambitiösa klimatmål. Jag skulle gärna vilja att statsministern preciserade lite mer vad han menar. Tidigare har ju oppositionen haft mycket tuffare krav än vad regeringen har drivit. Jag undrar: Vilka krav är det egentligen regeringen kommer att driva?

Det finns mycket att säga inför toppmötet, men då tiden inte är oändlig tänkte jag, slutligen, koncentrera mig på den nya kommissionen.

Statsministern redovisar hur man utser en ny kommission och hur läget ser ut just nu. Min fråga till statsministern är: Tycker statsministern att det är bra att förorda Juncker? Statsministern säger ungefär så här: Det blir en följd av hur det ser ut nu. Men har Sverige ställt sig helt vid sidan om eller driver man inte någon egen linje i den frågan? Det skulle jag gärna vilja att statsministern redogjorde för.

Jag kan säga, som jag tidigare sagt i EU-nämnden, att vi socialdemokrater inte kommer att stödja mer av högerpolitik, som har misslyckats. Av samma skäl kommer vi att avvisa Juncker, på samma sätt som vi förra gången avvisade Barroso. Den politiken har inte varit lyckad, utan den har lett till en social katastrof.

Min fråga till statsministern är: Hur har statsministern agerat när namnfrågan har diskuterats?

Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Jag delar inte riktigt beskrivningen av hur Europas ekonomier har skötts, vem det är som regerar i olika länder i Europa och vad det leder till för konsekvenser. Nu kanske det inte är det vi ska diskutera i dag.

Jag tror att kärnan i konkurrenskraftsförhållandena i Europa är kopplad till vilka enhetsarbetskostnader vi har i olika delar av Europa och hur lönebildningen fungerar. Det går att följa rätt noggrant att länder som har haft dålig kontroll på sin lönebildning och därmed urholkat sin konkurrenskraft har fått stora problem med sysselsättning, arbetslöshet och

utslagning av industriproduktion. Länder – motsvarande Sverige och en del andra – som inte har gått i den riktningen har haft väsentligt bättre kontroll och stor och positiv sysselsättningsutveckling. Det är intimt förknippat med vilken typ av nationell ekonomisk politik och vilka reformer man driver hur detta har utvecklats.

De klimatmål vi har presenterat från regeringens sida är att vi anser att det är rätt, som kommissionen föreslår, att gå från det gemensamma 20-procentsmålet fram till 2020 upp till ett reduktionsmål på 40 procent till 2030.

Regeringen anser också, utöver vad kommissionen föreslår, att man ska tillföra ytterligare 10 procent reduktionsutrymme som ska finansieras med internationella krediter inom det format som finns kopplat till Kyoto-processen, som oftast har visat sig vara ett resurseffektivt sätt att bidra till inte minst fattiga utvecklingsländers förmåga till klimatomställning.

Vi förordar dessutom att följa kommissionens förslag om ett förnybartmål som lyfts från 20 procents gemensam nivå upp till 27, men utan att det bördefördelas. Vi har lyssnat på kommissionens redovisning, att de ännu inte anser sig fullt ut kunna redogöra för hur man ska se på energieffektiviseringsmålet men att de avser att återkomma.

Vi står alltså bakom kommissionens förslag. Bakom kommissionens förslag står de länder som vill gå längst och hela tiden har varit pådrivande i klimat- och miljöpolitiken i Europa. Det finns ingen regering som har presenterat tuffare och mer långtgående förslag än de som den svenska regeringen har presenterat. Det finns en lång rad regeringar som tycker att kommissionen går för långt.

Det är läget, och då vill jag också understryka en annan sak. När vi säger 40 procent vill jag inför EU-nämnden – vilket vi har diskuterat många gånger – säga att det är en gemensam siffra som därefter ska bördefördelas. 40 procent är alltså inte 40 procent i Sverige. 40 procent är en genomsnittlig siffra för EU-28.

Innan man når den siffra Sverige ska få krävs en förhandling. Det är en av de absolut svåraste och längsta förhandlingar jag har genomfört som statsminister. Det är när man har fått den siffran som man vet vilken klimatreduktion det enskilda landet ska bidra till.

Den som hävdar att man kan skriva upp det här målet mycket högre ska samtidigt erkänna för svenska väljare och andra att vi egentligen inte vet vad det innebär för Sverige, för vi vet ännu inte utfallet av en kommande bördeförhandling. Det kan vara bra att ta med sig när man hör beskrivningar av vem som är ambitiös och inte ambitiös i den här typen av frågor.

Vad har då varit vår argumentering inför kommissionspresidentskapet? Ja, viktigast för mig har varit att hävda principen. Jag ska gärna lyssna på andra partiers synpunkter. Här finns en väldigt tydlig drift mot att försöka förskjuta makt och inflytande från nationella regeringar, nationalstater, över till Europaparlamentet. Balansen har legat i att det ska vara just en balans i tillsättandet mellan Europeiska rådet, alltså de folkvalda regeringarna, å ena sidan och Europaparlamentet å andra sidan.

Genom utpekandet av så kallade Spitzenkandidaten, alltså spetskandidater, via partigrupperna förskjuter man mycket tydligt den balansen. Det blir så att säga partierna, och inte minst väldigt mycket Europaparlamentet, som styr processen och som riskerar att landa oss i en kom-

missionspresident som ser sig som huvudsakligen vald av Europaparlamentet och lojal med Europaparlamentet.

Den typen av förskjutning uppfattar inte jag att jag har fått mandat att medverka till. Jag tror att sådant spelar större roll än vad många har klart för sig i fråga om hur man sedan utformar politik och vart man vänder inriktningen på förslag som man lägger fram. Därför har det varit det enskilt viktigaste för mig att markera att Lissabonfördraget inte innebär den stora förskjutning som utverkandet av spetskandidater faktiskt ger upphov till.

När väl Europaparlamentsvalet är på plats har vi sedan tidigare – detta minns jag särskilt väl, eftersom det var under svenskt ordförandeskap 2009 som vi praktiserade det – hävdad principen att största partigrupp får möjlighet att nominera en kommissionspresident. Men det kräver, som ofta vid internationella tillsättningar, en väldigt balansgång.

För att bli vald krävs det att man har en kvalificerad majoritet av EU:s stats- och regeringschefer bakom sig, att man inte har ett minoritetsblock som är tillräckligt stort för att stoppa en och att man sedan kan bli vald av Europaparlamentet. Om man inte klarar alla dessa blir man inte vald.

Därför måste vi be någon förbereda den processen. Det gjorde jag när Sverige var ordförandeland 2009, och det har nu Herman Van Rompuy gjort. Det han ska återredovisa för oss på torsdag och fredag är: Har han en kandidat som klarar alla slalomportarna för att kunna bli vald?

Om någon tror att Herman Van Rompuy har bedömt detta felaktigt ska jag lyssna på vem ni föreslår i stället, för den personen ska nämligen också klara slalomportarna. Det bygger på konsultationer med 28 länder och med Europaparlamentets olika partigrupper. Att föreslå någon som aldrig kan bli vald uppfattar jag inte är det mandat vi har givit Herman Van Rompuy. Det är inte heller det jag försöker förankra här i EU-nämnden. Jag försöker förankra ett namn som jag tror klarar den process som Lissabonfördraget har angivit för hur vi ska kunna få en ordförande i kommissionen.

Då tycker jag att det är rätt att den processen börjar hos den partigrupp som blivit störst, i detta fall EPP. EPP har beslutat att som sin frontkandidat ha Jean-Claude Juncker. Det har jag, med det jag sade inledningsvis, sagt att Sveriges regering är beredd att ställa sig bakom.

Jag tror att jag vid ett tidigare tillfälle redovisade att de kanske hårdast drivande för detta har varit de socialdemokratiska regeringarna i Europa. Jag noterar att också Helle Thorning-Schmidt för en liten stund sedan har uttalat starkt stöd för Jean-Claude Juncker, efter motsvarande besked i den danska EU-kommittén.

Jag tror helt enkelt att Jean-Claude Juncker med sin erfarenhet och bakgrund i europeisk politik har kunnat utverka det breda stöd som möjliggör att han klarar den slalomprocess som det innebär att kunna bli vald av Europaparlamentet i mitten av juli. Det är därför vi, som sagt, har lagt detta förslag.

Anf. 6 GUSTAV BLIX (M):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen!

Jag vill inledningsvis säga att jag tycker att det är välkommet och bra att statsministern står upp för de principer som ska vara vägledande för

valet av kommissionsordförande och att vi försöker hålla igen på tendenser som finns där ute till att gå bortanför de principer som är fastlagda i fördragen. Jag tycker att det är välkommet att statsministern har redogjort så tydligt för det men också har tagit den diskussionen så tydligt i denna process.

Vi kan lämna frågan om kommissionsordförande och i stället titta lite mer på de utmaningar i stort som EU står inför och detta möte i Europeiska rådet.

Det är talande att vi hundra år efter att första världskriget bröt ut återigen har militär aggression i Europa mot länder och över nationsgränserna. Det som nu händer i Ukraina och det som har hänt på Krim är naturligtvis en bakgrund som väcker allvarlig oro inför vart Europa på väg, men det är för mig också en varningssignal om att vi i Europa måste bli bättre på att reformera och stärka det europeiska projektet. Varför då?

Jo, vi är många som i en konflikt som denna säger att det är viktigt att man skaffar sig en kraftfull militär rustning. Men även det starkaste pansar måste bäras av muskler som finns bakom, vilket i grund och botten handlar om attraktivitet, att man har en bärande samhällsidé, att man står upp för viktiga principer och värderingar och att man har en ekonomi som erbjuder goda möjligheter för de människor som bor här och för andra människor i världen att handla och byta varor och tjänster med varandra. Där tror jag att fokus fortsatt måste ligga i Europa.

Min fråga till statsministern blir därför hur han bedömer läget för fortsatta ekonomiska reformer med en ny kommission och ett nytt parlament.

Vi ser nu hur några, inte minst socialdemokratiska, regeringar runt om i Europa försöker backa ifrån de åtaganden vi har gjort om att vi ska klara av budgetkonsolidering. Vi har till exempel i Frankrike återigen rapporter om att man sannolikt inte, som prognoserna ser ut, kommer att klara av det treprocentmål för budgetunderskott som har satts upp. I olika socialdemokratiska regeringar – i Tyskland, i Italien – börjar man igen rucka lite på reglerna och säga att vi kanske ska ha lite mer flexibilitet. Det var precis den diskussion som vi hade förra gången, då vi hade problem med det här, och som ledde till att vi delvis hamnade i de stora trovärdighetsproblem som euron hade för bara ett par år sedan.

Det är en väckarklocka för Europa. Jag tycker snarare att utmaningen nu är att få Europa att göra det vi har sagt att vi ska göra och det vi har enats om att göra. Det handlar om tillväxtreformen. Det handlar om att leva upp till åtaganden gentemot partnerländer, både i syd och i öst. Och det handlar framför allt om att leva upp till våra åtaganden gentemot varandra, om budgetrestriktivitet, att få ordning och reda i våra finanser och att leva upp till de principer och diskussioner som vi faktiskt i stor enighet och också under stor vända har enats om. Det är, tror jag, en av de viktigaste signaler som Europa nu sänder med en ny kommission och ett nytt parlament, med fortsatta problem och stora utmaningar både i Ukraina och internt och med stor arbetslöshet. Klarar vi av att leva upp till det vi har sagt?

Jag håller med statsministern om att lärdomen från de gångna årens kris är att det är de länder som har gjort det som det talas om i dokumenten – skattelättnader, reformer och ökad tillväxt – som har klarat sig bäst.

Men det blir en viktig läxa för oss att också se till att leverera så att det vi säger inte bara blir tomma ord, vare sig det gäller budgetkonsolidering och de budgetkrav som har fastställts, eller att det inte blir någonting av tillväxtpapperen framöver, att vi återigen ska missa målet att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska ekonomi. Där undrar jag hur statsministern bedömer läget efter Europaparlamentsval, en ny kommission och ett antal nya regeringar som sänder väldigt allvarliga signaler. Det skulle jag vilja höra lite mer om från statsministern.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Det har blivit populärt i europeiska sammanhang att tala om att nu kommer tiden efter krisen. Det ser lite bättre ut. Inte minst i början av året fanns det en viss grund för att hänvisa till en del sådana siffror. De senaste siffrorna talar för att det fortsatt finns rätt allvarliga nedåtrisker. Det är flera länder som snarare återigen uppvisar att det kanske inte är någon vidare stark återhämtning vi talar om. Det finns anledning att påminna om att detta med nedåtrisker också betyder någonting.

Det är problematiskt därför att många har förutsatt att det efter en lång och utdragen lågkonjunktur ska komma bättre tillväxtsiffror och bättre drag i alla ekonomier runt om i Europa. Gör det inte det ska man minnas att många är väldigt utmattade när det gäller offentliga finanser, skuldsättning och mycket stora budgetunderskott. Det kommer naturligtvis att leda till förnyade diskussioner om hur vi ska se på hållfastheten i de offentliga finanserna och reformriktningarna runt om i Europa. Det har också framgått inför det här toppmötet att det finns regeringar i Europa som tycker olika i dessa frågor.

Följer man svensk debatt kunde man tro att detta med konjunktur är något som ska mötas med att alltid ha en balans eller ett överskott i de offentliga finanserna. Det är ungefär som att vi i den djupaste lågkonjunktur ändå skulle leverera nollresultat i statsbudgeten. Jag har lite svårt att förstå den typen av synpunkter. Jag tror att det ansvarsfulla och kloka är att säga att det finns konjunkturförlopp i ekonomin och att man är beredd i tider av lågkonjunktur att använda offentliga finanser för att upprätthålla efterfrågan och minska skadeverkningarna av att efterfrågan faller i ekonomin.

Det är så pass viktigt att det till och med är acceptabelt att låta automatiska stabilisatorer och därmed underskottsfinansiering täcka detta, om det är kortvarigt. Ska det vara trovärdigt långvarigt och hållfast måste det matchas av att man bygger upp överskott eller återför ekonomin till balans och överskott när man har bättre tillväxt och när ekonomin blir starkare. Det är därför vi talar om ett förlopp över en konjunkturcykel.

Regeringens utgångspunkt har därför varit att med bättre tillväxtsiffror för i år och för nästa år är det Alliansens och regeringens ambition att återföra Sveriges offentliga finanser till överskott, förutsatt att inga nya allvarliga störningar inträffar. Överskottet ska uppgå till 1 procent 2018 har vi sagt.

Det som oroar är de länder som, oavsett om det är hög- eller lågkonjunktur, ändå har en i det närmaste permanent underskottsfinansiering. Då måste man tala om att det strukturellt finns obalans mellan de skat-

teintäkter och övriga intäkter som man har i ett land och de utgifter som man fattar beslut om.

Till dessa länder säger vi: Det är inte hållbart. Ni bygger upp – och det har många länder gjort – enorma skuldberg som ni skjuter framför er. Dessutom får ni växande problem med att betala olika former av räntor. Den nervositet och instabilitet som följer av olika marknadsbedömningar påverkar räntesättning och annat i ekonomin. Ni spenderar över era skyddsvallar eller tar bort era möjligheter att agera. Ändå fortsätter ni att underskottsfinansiera.

För detta, menar jag, har stabilitets- och tillväxtpakten tillkommit, alltså dels att acceptera att länder i en konjunktur kan gå med underskott, men inte med för stora underskott, dels att inte acceptera att länder varaktigt underskottsfinansierar.

När det gäller länder som är helt öppna mot varandra – och det är hela idén med den öppna inre marknaden och det allt tätare samarbete som vi har i Europa – har vi lärt oss att de problem som finns i ett land kan bli problem också för grannarna. Misskötsel i ett land stannar inte vid att det påverkar det landets medborgare. Det blir även grannlänternas problem. Då blir det väldigt udda om vi säger till svenska väljare att vi tänker föra en stram, riktig och uthållig politik med offentliga finanser. Men om alla våra grannar missköter sig och vi i alla fall på det sättet får högre räntor, minskad investeringsvilja, risk för ökad arbetslöshet, ja då är det i slutändan inte bra för svenska medborgare. Det är skälet till att vi har den här ordningsvakten, och det har återkommande förekommit exempel på att man försöker kringgå den, att man försöker hävda att flexibiliteten är mycket stor och att man inte ska behöva efterleva regelsystemet.

Alltför sällan svarar någon på frågan: Hur försvarar ni inför era väljare att ni strukturellt och varaktigt underskottsfinansierar era offentliga finanser? Vem kan stå upp för det? Jag menar att det är en felaktig inriktning, och det är vissa länder som över tid är entydigt utpekade för att ha dessa problem. Det är till dem vi nu säger: Ni måste rätta till detta. Ni måste sluta gapet mellan era utgiftsambitioner och de intäkter som ni får in. Sedan är ni fria att göra det genom att ytterligare öka skatter eller genomföra utgiftsreformer av olika slag, men något svar måste komma, inte en fortsatt permanent underskottsfinansiering.

Det har varit den svenska linjen. Vi har oftast haft en bred samsyn om att ha en stram syn på detta. Det har snarare den inhemska debatten handlat om, huruvida man ska ha högre eller lägre skatter, högre eller lägre utgifter, men det ska vara i balans över tid. Som svar på frågan kan jag säga att jag absolut förutser att dessa diskussioner nu återkommer av just de skäl som jag nämnde.

Det har inte riktigt blivit den starka återhämtning som många förutsåg. Det finns länder som önskar kringgå eller – som de skulle uttrycka det – maximalt utnyttja flexibiliteten i stabilitets- och tillväxtpakten. På de grunder som jag just har redogjort för tycker jag inte att Sverige ska välkomna eller öppna för det.

Anf. 8 HELENA LEANDER (MP):

Inte heller Miljöpartiet är någon jättefan av Juncker. Jag kan i sammanhanget tycka att det är lite anmärkningsvärt att slalomportarna som statsministern redogjorde för alltid tycks se ut som att det kommer ut en

man på andra sidan. Man skulle önska att vi i nådens år 2014 kunde fundera på om det inte finns några kompetenta kvinnor som skulle kunna leda kommissionen.

Jag har hört statsministerns förklaring till hur man resonerar, så jag tänker gå in på de politiska frågorna i övrigt som Miljöpartiet har lite synpunkter på. Föga förvånande handlar det mycket om klimat- och energifrågorna.

Jag och Miljöpartiet har högre ambitioner när det gäller klimat- och energimålen i EU. Det är inget konstigt med det. Statsministern lyfte fram en oro för att om vi har högre klimatambitioner i EU blir det också högre klimatambitioner här – det låter för övrigt lite som en valaffisch för ett stort parti.

Jag tycker inte att det är så märkligt. Vill vi ha högre klimatambitioner i EU är det naturligt att också Sverige tar en del av det ansvaret. Det är knappast ett skäl för att vi skulle försöka bromsa klimatambitioner i EU för att det även skulle spilla över på Sverige.

Från Miljöpartiets sida vill vi ha 60 procents utsläppsminskningar till 2030. Vi vill också ha bindande mål för energieffektivisering och förnybar energi. Vad som är viktigt att komma ihåg i det sammanhanget är att det inte bara handlar om att man ska enas inom rådet, vilket kan vara nog så svårt med tanke på de motsättningar som finns mellan medlemsländer, utan man ska också komma överens med EU-parlamentet, och där finns det faktiskt en majoritet för de tre olika målen.

Det vore väldigt angeläget att få tre bindande mål också från rådet, särskilt med tanke på den diskussion som man sedan ska ha om energisäkerhet och hur beroendet av bland annat rysk gas kan minskas. Då är det värt att påminna om att EU-kommissionens konsekvensanalys lyfter fram att det blir ett minskat beroende av energiimport om man har tre bindande mål även för förnybar energi och energieffektivisering jämfört med bara ett mål för utsläppsminskning. Det tror jag verkligen är någonting att ta med sig.

Sedan är jag lite bekymrad över de skrivningar som finns om migrationspolitiken. Man pratar mycket om hur irreguljär migration ska hanteras och hur de yttre gränserna ska förvaltas. Vi vet att det har förekommit en hel del kränkningar av de mänskliga rättigheterna från bland annat Frontex. Om vi vill ha en union med fri rörlighet inom unionen är det viktigt att det inte blir så hermetiskt tillslutna gränser utåt att människor dör på vägen hit.

Frontex behöver få en helt annan roll som innebär att man kan rädda människoliv i stället för att riskera dem. Jag undrar därför lite grann hur statsministern ser på hur man kan garantera att mänskliga rättigheter inte kränks i ambitionerna att hantera irreguljär migration – om man får uttrycka sig så kallt om människoliv som det faktiskt handlar om.

Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Jag vill påpeka att Herman Van Rompuy kommer att redogöra för att han har genomfört konsultationer med Europaparlamentets partigrupper om vem de förordar som ny kommissionspresident. Samtliga partigrupper, inklusive den gröna, har förordat Jean-Claude Juncker. Den grupp som har avvikit är den torydominerade ECR-gruppen. Inte heller de gröna i Europaparlamentet har ställt sig bakom en kvinna i det här fallet.

När det gäller högre ambitioner är frågan: Högre ambitioner i förhållande till vem? Jag vill understryka att det som kommissionen föreslår är att den 20-procentsbördefördelade genomsnittliga reduktion som gäller fram till 2020 ska höjas till 40 procent. Det är alltså en högre ambition. Då kan man tycka att ambitionen är otillräckligt hög, men det är en förstärkning jämfört med de ambitioner som vi haft nu. Och den ska, som sagt, bördefördelas. Då kommer inte siffran 40 procent att gälla för Sverige. Det är så det ser ut.

Baserat på en 20-procentig bördefördelning – jag kommer inte ihåg den exakta siffran, men den låg en bit över 30 procent – valde vi att i Sverige gå fram med ett nationellt reduktionsmål till 2020 på 40 procent. Det är vårt nationella reduktionsmål. En bördefördelad 40-procentsnivå kommer alltså att placera Sverige ännu högre upp när väl bördefördelningsdiskussionen är klar.

De länder som är emot detta säger att det inte går att nå längre eftersom andra delar av den industrialiserade utvecklade världen som vi konkurrerar med genom öppen handel är i färd med att överge sina klimatmål. Det gäller bland annat Australien och Japan, som har övergett sina uttalade mål och nu går bakåt i den utvecklingen, vilket vi beklagar. Trots allt är det så det ser ut. De snabbväxande ekonomierna runt om i världen har inte den typen av mål på samma sätt, utan de har hävdat egna oftast nationella mål, om ens några. Det är i denna globala verklighet som de internationella förhandlingarna ska rymmas.

Låt mig återigen understryka att vi är beredda att stå bakom ett förnybartmål om 27 procent. Men kommissionen har föreslagit att det inte ska bördefördelas av det enkla skälet att den bördefördelningen också var en del av det som vi gjorde på 20-procentsnivån.

Här vill jag understryka att när det gäller förnybar energianvändning är skillnaderna enorma i Europa. Sverige ligger längst fram. Vi har nu passerat 50 procent andelen förnybar energi, men i en hel del länder är den förnybara energiandelen fortsatt ganska försumbar. Vissa länder hänvisar ständigt till att de inte har vattenkraft, samma vindförhållanden som Sverige eller teknik för solenergi på det sätt som Sverige har.

Tro mig, just nu letar alla efter alternativ i ett Europa som känner oro inför rysk dominans och påverkan. Det är inte så att någon tycker illa vara, men förhållandena ser lite olika ut. Dessa länder säger att de är beredda att göra ansträngningar, men de har otroligt svårt att gå med på en bördefördelning. Det är många länder som säger: Vi tänker inte anta någon målformulering.

Det är 28 demokratier som samlas runt bordet. Jag tycker att det är viktigt att vi får en upplyftning också av förnybartmålet. Bedömningen från kommissionen – vilken jag tror är korrekt – är att utvecklingen är stadd i en riktning mot en ökad andel förnybar energi, som gör att vi kan matcha en 27-procentsnivå. Det har inte uteslutits, och jag tycker att det är en bra poäng. Jag tror att framför allt i östra Europa är detta med energieffektivitet oerhört centralt. När det gäller Ukraina handlar det om att i mycket stor utsträckning öka energieffektiviteten vid deras hantering av sin energi.

Diskussionen var hur man på ett ändamålsenligt sätt matchar och utvecklar det målet. Kommissionen har sagt att det vill man utvärdera i grunden och sedan återkomma. Jag tycker därför inte att vi ska beskriva

det som att det saknas ambitioner. Det har skett en tydlig förstärkning av ambitionerna som kommissionen har presenterat och som den svenska regeringen har ställt sig bakom. Det gäller till och med detta med att addera internationella krediter. Sedan är alla partier fria att säga att man vill ha ännu mer. Vad det kan få för konsekvenser får vi föra en inhemsk debatt om.

När det gäller irreguljär migration ska allt som står om migration ses i ljuset av att Europas länder och regeringar tycker väldigt olika. Jag har läst texten, och jag tycker att den med svenska ögon trots allt är balanserad. Det finns med mycket av de viktiga värden som vi företräder. Jag tror att jag vågar stå för att jag till EU-nämnden kan säga att varje gång vi öppnar texten kommer det inte att gå i den riktning som vi önskar, framför allt inte som Miljöpartiet önskar. Trycket är mycket stort på att snarare röra sig i en annan riktning när det gäller beskrivningar av migration och hur vi ska hantera det i Europa.

Vi förordar inte, och det tror jag Miljöpartiet känner till, att man ska ha skrivningar om irreguljära migranter, utan vi talar snarare om att förstärka de legala grunderna, de legala vägarna, använda de legala metoderna. Det finns med i texten. Det är så balansen ser ut när 28 demokratier pratar ihop sig.

Min förhoppning är, det kan jag säga till nämnden, att vi inte öppnar den här texten alls, för då vet jag vad som kommer att hända. Jag tycker att den är balanserad så som den är.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att statsministern gör väldigt klokt i att hålla ögonen på situationen på marken i östra Ukraina respektive sydvästra Ryssland snarare än att se på vilka mandat president Putin för dagen har fått eller gett tillbaka till det ryska parlamentet.

Om jag förstår det rätt har EU under en rätt lång tid haft en beredskap för att kunna påföra ytterligare sanktioner, utöver dem som redan gäller sedan några månader tillbaka. Jag har förstått det som att sanktionsberedskapen finns för att hindra en eskalering från rysk sida. Men nu tycks det, åtminstone för en utomstående betraktare, som om situationen alltmer uppfattas som normal, alltså det läge som nu råder.

Jag frågar därför: Vilket utrymme finns det för att sanktionsvägen försöka framtvinga en tydlig deeskalering från rysk sida? Hur ser den svenska regeringen på det?

Energi är en av frågorna på toppmötet. Det talas bland annat om en energiunion. Det är väl ingen tvekan om att den europeiska försörjningssäkerheten avseende energi behöver diversifieras och förbättras. Samtidigt ligger i ordet energiunion en viss slutenhet. Tankar på inhemsk produktion, självförsörjning med mera dyker snabbt upp i huvudet.

Vi har under de senaste decennierna sett hur enskilda stormakter försöker muta in energiresurser. Till exempel i Afrika har Kina ägnat sig åt detta på ett ganska tydligt sätt. Vi torde vara överens om att ett sådant beteende snarare är spänningsökande än ett sätt att uppnå avspänning. Jag skulle värdesätta om statsministern kunde utveckla den svenska regeringens syn på just det som handlar om försörjningssäkerheten.

Jag lyssnade mycket noga på statsministerns tankar kring vikten av att upprätthålla kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Jag måste till sist

Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! När det gäller de steg som vi har jobbat med under våren i förhållande till Ryssland – steg 1, steg 2 och steg 3 – var steg 1 en reaktion på Rysslands annektering av Krim och det aggressiva beteendet i strid med internationell rätt som vi har sett i andra delar av Ukraina. Vi sade att det första steget var att bryta olika politiska kontakter. Ryssland fick inte vara med i vissa storpolitiska sammanhang. G8 blev G7, och det blev en del sådana konsekvenser.

Vid steg 2 påbörjades listning av personer som fick begränsad rörelsefrihet. Det gällde också ekonomiska tillgångar. Den listningen har gjorts av både EU och USA. Jag nämner detta därför att man ibland fortsatt talar om möjligheten att gå vidare i det som kallas steg 2, att fortsätta med listningen, att expandera listan och lista kanske inte bara personer utan också annat. Det har åtminstone diskuterats.

Steg 3 har inneburit att förbereda breda handelssanktioner. Utgångspunkten när detta antogs i Europeiska rådet var insikten om att länder har olika ekonomiska relation till Ryssland. Ska detta ”flyga” politiskt måste det göras som en bred handelssanktion. Man kan inte bara välja en tårtbit och inte andra. Den som har det närmare samröret med Ryssland kommer att ha en större påverkan än andra. Jag tror att nämnden förstår logiken.

Detta bad vi kommissionen förbereda, och kommissionen har rapporterat tillbaka att det gjorts förberedelser för bredare typer av handels-sanktioner.

Jag tycker att det har varit väldigt bra att EU har kunnat hålla ihop i den här processen och formulerat de tre stegen. Att vi har kunnat hålla ihop om att be kommissionen förbereda detta är jag övertygad om har varit ett viktigt politiskt instrument som haft sin påverkan gentemot Ryssland.

Det ska sägas att vid sidan av de här tre stegen har det skett en annan mycket stor förändring. Det är att det ryska agerandet har, som det synes, förändrat investeringsviljan hos utländska investerare i rysk ekonomi. Vi ser att många nu lämnar Ryssland eller avstår från att göra investeringar i rysk ekonomi. Även om jag inte har den senaste uppdateringen vet jag att de som följer rysk ekonomi talar om ett land som går från tillväxt till förmodligen någon sorts nolltillväxt eller till och med har ännu mer djupgående problem till följd av det som nu sker. Det är kanske den enskilt största effekten av det Putin och Ryssland har gjort. Det blir en långvarig ekonomisk skada av det som nu sker, vilket landet kommer att få lida av.

Vad är då beredskapen inför detta? Det ärliga svaret är att det provas och testas löpande i en krets av länder som har väldigt olika typer av relationer till Ryssland, olika typer av beroende, olika typer av historia med och syn på Ryssland. Det ärliga svaret är alltså att man förmodligen nu blir mer oense om det när man ska pröva var Ryssland är och hur Ryssland beter sig.

Jag delar ordförandens uppfattning att man inte kan dra tillbaka mandatet som möjliggör att militärt intervensera i Ukraina och ändå skicka in

T64:or och annat in i Ukraina som används av separatister. Det går inte att blanda politik på det sättet. Det finns fortfarande både anledning till oro och behov att markera mot Ryssland och det ryska agerandet.

Detta är uppe när utrikesministrarna träffas. Man säger att fortsatt beredskap ska gälla. Det är rimligen där som vi kommer att hamna. President Porosjenko kommer att komma till Europeiska rådet på fredag. Säkert kommer det att leda till reaktioner och diskussioner av det slag som ordföranden tog upp i sina frågor. Mer än så kan jag inte säga i dag. Det här är någonting man får följa på basis av dagsutvecklingen.

Så som energiunionen har diskuterats och som vi har uppfattat den har den snarare inneburit marknadsöppningar än ökad slutenhet. Den sätter tryck på att i grunden väldigt nationella energisystem öppnas upp mot sin omvärld. Det är fortsatt det som är den stora prövningen i många länder. Vi har var och en, också Sverige, byggt väldigt slutna nationella energisystem.

Energiunion betyder nog mer att öppna upp, att länder börjar anse att man inte ska vara ensidigt beroende av en typ av energitillförsel. Är det en ö – vi har öar som medlemmar av Europeiska unionen – är det rätt uppenbart att man då tycker att det ska finnas energitillförsel från lite olika håll. Länder som fram till nu har varit ensidigt beroende av gastillförsel från en enda exportör tycker att de ska få alternativ.

Därför är den nästan vanligaste diskussion vi har i Europeiska unionen hur vi ska tillskapa de alternativen. Alltså pratar vi väldigt mycket om transportvägar för energi. Hur ska kablar se ut? Hur ska pipelines utformas som gör att vi får energi från olika håll? Sverige är en aktiv part där. Bland det mest populära som Sverige gjort på senare år, i ljuset av hur de baltiska länderna ser på Sverige, är beslutet att föra över en stor elkabel till Litauen för att möjliggöra en integration av elmarknaden i Baltikum. Helt plötsligt blir det en öppning i energitillförsel som blir ett alternativ till ett ensidigt beroende av Ryssland.

Så tror jag att vi ska tolka syftet med energiunionen, inte som en union stängd mot sin omvärld utan en union med marknadsöppningar i Europa. Vi tycker inte att det är fullfärdigat, utan det måste ske i fortsatt ökad utsträckning.

Jag vill i sammanhanget påpeka att det är viktigt att det inte bara blir ett Europa som diskuterar tillförsel av fossila bränslen. Det är lätt att det blir så. Vi måste också minnas våra klimatåtaganden. Detta är en politik som förs i ljuset av de klimatmål som vi har satt upp. De är inte alltid helt närvarande. Det är väldigt mycket: Hur ska vi få fram vad som i grunden är fortsatt fossilbränsleförsörjning i stora delar av Europa?

När det gäller Junckerfrågan känner ni till att han är mångårig premiärminister i Luxemburg. Han hade också rollen som ordförande i eurogruppen. Därför har han genom hela krisen varit djupt involverad i krishanteringen, kopplat till stabilitets- och tillväxtpakten. Jag kan inte utvärdera det fullständigt, men det har visat sig att det är viktigt att respektera det regelverket. Skälet till frågan tror jag är att det spekuleras en hel del i medier om det finns överenskommelser av något slag, som att det skulle medges, som det heter, ökad flexibilitet för vissa länder, något som vi tycker är att gå från stabilitets- och tillväxtpaktens regler.

Låt oss bara säga det uppenbara: Så tycker inte jag att man kan hantera saker och ting. Man kan inte ha fördragsprocesser och stora proces-

ser för att anta regelverk som man sedan rör ihop med namnprocesser. Vi kan inte acceptera ett sådant förhållningssätt. Har vi efter många år enats om hur regelverk och ordningsvakter ska se ut ska de respekteras. Vi får i så fall diskutera själva regeltillämpningen och inte förknippa det med olika namn vid tillsättningar.

2013/14:43

25 juni

Anf. 12 JOHAN HEDIN (C):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för en informativ föredragning!

Det känns som att det är mycket som står på spel. Det är en orolig tid vi lever i. Den fråga som jag vill uppehålla mig vid är främst frågan om klimat- och energipolitiken, inte minst för att en god sådan kan lösa flera av de problem som man aviserar inför rådet.

Dels är det fråga om tillväxt, ekonomi och företagande. Det torde vara bättre att företagare i Europa kan tillverka energi småskaligt, till exempel bioenergi, än att vi köper råvaror från stater som vi kanske inte alltid vill samarbeta så mycket med. Dels är det fråga om säkerhet, dels den livsviktiga frågan om klimat och ett hållbart energisystem i framtiden.

Statsministern nämnde att processen att komma överens om den nya ramen för klimat- och energipolitiken kommer att bli besvärlig. Jag skulle därför vilja veta lite mer om hur statsministern tror att den processen kommer att kunna se ut och hur han ser på de politiska möjligheterna att få en stark och betydelsefull överenskommelse på plats.

Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Tågordningen är den, och den liknar processen inför Köpenhamn, att vi hoppas kunna formulera en europeisk position som sedan är tänkt att tas med till Paristoppmötet i december 2015.

Som jag sade har både Japan och Australien meddelat att de drar sig tillbaka från sina tidigare angivna klimatambitioner. I utvecklingsdelarna av världen väcker det frågor om den rikaste delen av världen är på riktigt, och de frågar sig: Hur kan ni göra detta och samtidigt kräva åtaganden av oss? Sedan fortgår det som vi många gånger sett, att alla pekar på varandra men att ingen synes ta ansvar fullt ut. Därför är det bekymmersamt. Avgörande för om den mer utvecklade delen av världen ska ha någon trovärdighet blir nog det europeiska agerandet. Så många andra har man inte att hänvisa till.

Alltså behövs en klimatposition. Tanken är att anta den i oktober.

Det bör noteras att Ban Ki-moon har bjudit in till ett klimattoppmöte. Det har han gjort också vid tidigare tillfälle, i anslutning till generalförsamlingssamlingen i september. Det är naturligtvis i syfte att försöka få ett mer globalt förhållningssätt.

Intressant i sammanhanget är att följa det faktum att USA faktiskt nu har fallande utsläpp, vilket ju inte var fallet när vi diskuterade den här frågan för några år sedan. Det kopplar väldigt mycket till shale gas-revolutionen, som de själva kallar det. De växlar alltså kolanvändning till annat fossilt bränsle, förvisso, men med lägre klimatpåverkan. Det gör att vi nu ser fallande utsläpp i USA, bland annat. Det är också en förnybar satsning – det ska väl också sägas.

Vad är då det potentiella problemet? Ja, problemet är att för en del länder blir den nya de facto-situationen att snabbväxande ekonomier som är ännu mer betydelsefulla nu än när vi diskuterade det här för några år sedan, och framför allt jämfört med när Kyotoavtalet skrevs på 90-talet, fortsatt egentligen inte har några begränsningar utan har en tillväxt som är väldigt beroende av fossilbränsleanvändning till låga insatskostnader och som konkurrerar om produkter och tjänster som vi till dags dato har haft i Europa. Det finns alltså en oro för att en hårdare klimatpolitik snarare förflyttar produktion till Asien och till andra delar av världen och att det långsiktigt inte löser klimatfrågan. Det är så man formulerar sig.

Dessutom är det länder som var med vid bördeförhandlingen senast. De lärde sig att en gemensam siffra inte är deras siffra. Det är efter bördefördelningen som de får sin egen siffra, och det är den siffran som de sedan nationellt måste förhålla sig till med sina styrmedel. Därför säger de helt enkelt: Vi vill ha vår siffra nu. Vi svarar att vi inte kan bördefördela förrän vi har enats om siffran. Då säger de: Ja, då vill vi inte vara med på någon gemensam siffra.

Det är en perfekt cirkel. Det är huvudinvändningen från vissa länder i östra Europa, som säger: Ni måste berätta vad det betyder för oss. Vi är egentligen rätt ointresserade av vad den gemensamma siffran är. Vi vill ha vår siffra.

Kring detta förs nu diplomatiska diskussioner, eller vad vi ska kalla det. En grupp av länder, där Sverige ingår, ligger på väldigt hårt, vill jag säga, och vi säger att vi har åtaganden och en värld förväntar sig att Europa ska ha en tuff position, den bästa positionen, vilken vi måste leverera. Jag är rätt övertygad om att de diskussionerna kommer att pågå hela vägen fram till oktober. Invändningarna är mycket hårda den här gången, skulle jag vilja säga.

Det är vad jag kan redovisa nu. Det beror just på de ingångsvärden som jag har givit.

Jag vill säga en annan sak också. Det finns en tendens när man blir tryckt i EU-sammanhang att säga: Nu ska ni gå med på något som möjligen uppfattas som att ni måste göra ett större åtagande. Då kan de förhandlingsmässigt till slut säga: Okej, men då får ni andra betala. Vi kanske ska göra mer, men kan ni andra då ta och betala det? Då ska vi alltså dessutom betala för den klimatreducerande politik som ska föras i de länderna, vilket oftast är länder som redan är tunga nettobidragstagare när det gäller EU:s system.

Jag tänker inte repetera allt vi brukar säga, vi som är nettobidragsbetalare, om hur vi ser på den svenska EU-budgetpositionen. Men invändningen brukar vara att EU-nämnden inte tycker att vi ska betala jättemycket mer utan att vi ska hålla stramhet här. Därför har vi ofta invändningar mot det sättet att resonera.

Jag har sett det förut. Det är ofta så man försöker ta sig ur den typen av förhandlingar, genom att säga: Då får ni betala. Jag förutsätter att vi kommer att få höra allt detta, men förmodligen mer i höst.

Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen, som klar gjorde för oss alla att toppmötet kan komma att handla om ganska många politiska områden.

Ett av de områdena är strategisk inriktning av den kommande utvecklingen inom unionen. Om den diskussionen hamnar på ett mer djupgående plan skulle jag vilja skicka med att vi från vår sida inte tycker att EU ska ta några vidare steg mot den federaliseringsprocess som nu har pågått under många år utan att vi i stället ska diskutera hur vi kan ta tillbaka mer makt till nationalstaterna från EU.

Där tror jag inte att Juncker kommer att vara något slags väg tillbaka till mer makt till länderna, utan snarast tvärtom. Juncker är väl en av de mest federalistiskt inriktade personerna som jag har identifierat bland de föreliggande förslagen till ny ordförande för EU-kommissionen. Jag kan bara beklaga den inställning man har ute i Europa och att man är beredd att stödja Juncker i så stor omfattning som man är.

Helst skulle jag vilja se att man från EU-parlamentet inte lägger fram något förslag. Jag bedömer inte att man har stöd för det i fördraget. Men om man nu måste genomgå den processen kanske man ska låta bli att lägga fram ett förslag från de grupper man ingår i. Men där vet vi att vi har väldigt lite att säga till om från det här forumet, så det är en diskussion som jag inte tänker gå närmare in på.

Vad gäller jobb och tillväxt är vi väl alla politiska partier, i alla fall i Sveriges riksdag och jag skulle tro i hela Europa, naturligt intresserade av hur man ska komma till rätta med problemet med ökad arbetslöshet eller åtminstone en cementerad arbetslöshet.

Tillväxtproblem har vi ute i Europa, även om det har gått lite bättre för Sverige. Men det skulle kunna gå bättre för Sverige. Jag tycker dock inte att det är en fråga som ska behandlas på ett djupare plan på europeisk nivå. Jag tycker inte att vi ska flytta över mer makt på området. Det räcker med den makt som vi redan har förskjutit till EU på det här området. Däremot finns det vissa saker vi kan diskutera på europeisk nivå, till exempel gällande frihandelsavtal. Vi kan också diskutera den inre handeln inom Europeiska unionen och så vidare. Det ska vi också göra.

Jag vill framhålla att om man kommer in på området jobb och tillväxt kan man också diskutera – det tycker jag vore naturligt – den situation vi har i Sverige, där den svenska åkerinäringen till exempel utkonkurreras av utländska åkare och där vi ser effekten av Lavaldomen för byggnadsföretagen och deras konkurrenssituation.

Jag tycker att det är alldeles självklart att ska man jobba i Sverige, vilket jag öppnar för att man ska kunna göra, åtminstone på de områden där vi behöver arbetskraft utifrån och inte kan finna kompetensen i landet, ska man göra det på svenska villkor. Får man en möjlighet att ta upp den diskussionen på toppmötet tycker jag att man ska göra det från regeringens sida.

Ett annat område som statsministern nämnde var det här med öppna gränser. Från vår sida är vi inte emot att vi har fri rörlighet i Europa. Däremot tycker jag att man ska kunna öppna för undantag när det gäller den fria rörligheten för att komma till rätta med de avarter vi har sett vad gäller just den öppenheten. Jag tror nämligen inte att grundtanken med den fria rörligheten inom unionen från början var att man skulle kunna åka runt i Europa och missbruka välfärdssystemen.

I Sverige kan vi se att uppehållsrätten för personer från de östliga medlemsländerna medförde en dryg fördubbling, och när Rumänien och

Bulgarien kom med i Europeiska unionen fördubblades antalet ytterligare, nästan en gång till, i förhållande till utgångsläget.

Jag menar att det påverkar även Sverige och svenska skattebetalare. Här tycker jag att man borde kunna öppna för en diskussion om att man ska kunna införa undantag när det gäller den fria rörligheten. Det handlar alltså inte om att montera ned eller ta bort den fria rörligheten men väl om att införa undantag i de fall som så kräver.

Ett annat område som nämndes var nationella rekommendationer, landspecifika rekommendationer. Regeringen brukar ihärdigt hävda att det handlar om specifika rekommendationer. Det gör det för Sverige, som står utanför EMU, men det gör det däremot inte för de länder som ingår i EMU, alltså de som har euro som valuta. Sverige har inget permanent undantag gentemot EMU, och så länge Sverige inte har ett permanent undantag gentemot EMU tänker inte jag ställa mig bakom de landspecifika rekommendationerna.

Jag har också synpunkter på innehållet i vissa rekommendationer. Det finns till exempel en som säger att man ytterligare ska hålla tillbaka den åldersrelaterade utgiftsökningen för att sörja för den långsiktiga finanspolitiska hållbarheten. Är det verkligen ett område som EU ska lägga sig i? Vad kommer det att innebära i praktiken?

Innebär det att EU specifikt bara är bekymrat över den situation vi har i Europa och i flertalet medlemsländer med en åldrande befolkning och stigande kostnader, i kombination med en stagnerad utveckling när det gäller sysselsättningstillväxten? Eller handlar det om att man också vill gå in och ställa upp kriterier för hur medlemsländerna ska sköta sin äldrepolitik? Det gäller pensionsområdet, när man ska gå i pension, vilken typ av pension man ska ha, vilken form av ersättning och så vidare.

Det står inte helt klart för mig när jag läser det. Men när vi tittat på hur regeringen har agerat i det här fallet har vi sett att regeringen har infört en rad jobbskatteavdrag utan att införa motsvarande avdrag, alltså skatteavdrag, för pensionärer. Det är en utveckling som inte jag välkomnar. Jag skulle vilja se en annan utveckling på det området.

Ett område rör det gemensamma asylsystemet. Jag tycker att det gemensamma asylsystemet ska genomföras genom internationella forum, genom FN. Vi ska förstärka UNHCR:s möjligheter att rikta stöd till närområden för att hjälpa så många människor som möjligt. För mig handlar politik om att prioritera och att lägga så mycket resurser som möjligt där de gör störst nytta.

I ett läge där vi har 50 miljoner människor på flykt i världen, vilket är den senaste uppgiften jag har, hjälper det väldigt lite att hjälpa några tiotusentals här i Sverige. Man kan hjälpa upp till hundra gånger fler i närområdet. Vi skulle kunna hjälpa många fler människor. Jag vill understryka att det här med konflikter i världen inte bara handlar om Syrien. I Syrien är det en mycket allvarlig konflikt, men det är inte den enda konflikten i världen. Vi ska inte blunda för de andra konflikterna som äger rum i världen. Då måste vi lägga om vår asyl- och invandringspolitik för att rikta stödet till de människor som behöver det mest.

Ett område som också nämndes var energiberoendet och att EU ska lägga an på området som rör energipolitiken och göra det till ett gemensamt intresseområde. Det gjorde man med jordbrukspolitiken, och vi kan notera att en stor del av det svenska jordbruket har nedmonterats för att

vi har uppnått en konkurrenssituation som vi inte kan möta på europeisk nivå genom det gemensamma europeiska jordbrukssystemet.

Nu vill man alltså genomföra samma typ av reformer när det gäller energipolitiken. Det tror jag kan leda till risker för den svenska nationella energiförsörjningen i framtiden och skulle kunna öka vårt beroende av EU, eller åtminstone kan det uppstå en osäkerhet om vem som ansvarar för vems energiförsörjning. Jag anser att det är varje enskilt land som ansvarar för sin egen energiförsörjning i första hand. Jag är däremot inte negativt inställd till att vi lägger en kabel till Baltikum eller lägger en kabel till Polen för att komplettera vår energiförsörjning.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Nu måste jag be Johnny Skalin börja avrunda.

Anf. 16 JOHNNY SKALIN (SD):

Där vill jag också anmäla avvikande mening.

Sist men inte minst har jag synpunkter på regeringens inställning till Albanien som kandidatland. Albanien är ett land med stora demokratiska brister och en väldigt svag ekonomisk utveckling. Det är ett mycket fattigt land. Det kommer att innebära att Sverige kommer att utöka sin EU-avgift ytterligare. Albanien har dessutom stora problem med korruption.

Med det som utgångspunkt vill jag anmäla avvikande mening i förhållande till regeringen.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 18 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Ja, EU befinner sig i kris. Arbetslösheten grasserar, och den förda politiken har stavats skattesänkningar och avregleringar. Med Jean-Claude Juncker kan vi vara rätt säkra på att vi får mer av den politiken. Vi får en benhård åtstramningspolitik – allt för att rädda euron.

Vi i Vänsterpartiet vill inte ha det slags politik. Vi vill ha en aktiv arbetsmarknadspolitik. Vi vill ha investeringar för att rädda klimatet och för att skapa fler jobb. Därför tror vi att Jean-Claude Juncker är helt fel person.

Sedan skulle jag vilja ta upp klimatet och de förslag som finns här, som vi i Vänsterpartiet inte tycker är tillräckliga. Vi vill ha tre bindande mål. Vi vill ha högre mål på alla områden.

Jag tycker att det är bra att statsministern säger att Sverige driver på för ambitiösare mål. Men det här med att köpa mer internationella krediter, som är väldigt osäkra och som dessutom avfärdas av kommissionen som en framgångsrik klimatpolitik, förstår jag inte, Fredrik Reinfeldt. Hur kan det bidra till en mer ambitiös klimatpolitik på EU-nivå?

Det som jag skulle vilja se på det här området är till exempel att Sverige lyfter frågan om miljöskadliga subventioner och att EU ska verka för att fasa ut subventioner till fossil industri, till stora motorvägsbyggen och till annan miljöskadlig verksamhet. Det kravet har jag sett flera gånger från svenskt håll. Det välkomnar jag. Jag tycker att det är väldigt bra. Jag har också sett det i flera olika EU-slutsatser, men i de här slutsatserna

finns det inte längre med. Att bekämpa de miljöskadliga subventionerna var någonting som EU drev för ett par år sedan, men nu verkar det som att man inte gör det längre.

Jag ser också med viss oro på formuleringarna om att öka energiinfrastrukturen inom EU och så vidare liksom att man ska minska risken för störningar i leveranserna av naturgas. Jag förstår skälet: Det är helt uppenbart Ryssland–Ukraina-konflikten. Detta riskerar dock att leda till att EU går in med just fossilinvesteringar, alltså det jag kallar för fossilgas. I texten står det ”naturgas”, men det är faktiskt en fossil energikälla. Där tror jag att Sverige skulle kunna spela en roll.

Jag ser med oro på formuleringarna om att stärka Frontex roll och att man inte tillräckligt tydligt uttrycker att det behövs fler lagliga vägar för flyktingar att ta sig in i unionen. Statsministern sade att det finns med i slutsatserna, men jag tycker att det inte är tillräckligt starkt. Det som är nytt och tydligt är just att man vill stärka Frontex och att man, som man skriver, vill inrätta ett europeiskt system av gränsbevakningstjänstemän. Skulle statsministern kunna förklara vad det egentligen innebär?

Jag ser också med oro på formuleringarna i den strategiska agendan på s. 7 om att förstärka den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och att alla medlemsländer ska bidra till en starkare europeisk försvarsindustri. Jag skulle önska att man i sådana här slutsatser slog fast att vi inte behöver mer av krigsmakt utan att vi borde satsa på nedrustning i stället. Jag ser sådana här formuleringar som steg mot ett gemensamt EU-försvar.

Avslutningsvis, herr ordförande, skulle jag vilja att Sverige stod upp för integriteten och för alla människors rätt att inte bli avlyssnade eller övervakade. Jag ser inget om värnandet av den personliga integriteten i den strategiska agendan eller i förslagen till slutsatser. Det har gått ungefär ett år sedan den stora NSA-övervakningsskandalen briserade med full kraft och det kom fram att EU-institutioner, det svenska ordförandeskapet vid klimattoppmötet i Köpenhamn, stats- och regeringschefer och miljontals individer sannolikt har blivit övervakade av NSA. Det skulle EU gå till botten med. Man skulle tillsätta en utredning, och man skulle markera tydligt mot USA.

Jag hade välkomnat att man hade tagit upp det i slutsatserna, men i stället tar man upp sådant som att vi ska ha mer enhetlighet i EU:s lagstiftning, att vi ska ha ett ömsesidigt erkännande av civil- och straffrätt och att man ska ha en gemensam åklagarmyndighet, alltså mer av harmonisering av vår lagstiftning. Det gynnar inte den personliga integriteten, tror jag.

Vi i Vänsterpartiet har alltså rätt mycket synpunkter på slutsatserna. Det som jag har sagt här ska tolkas som ett medskick, för jag tror verkligen att Sverige kan spela en mer aktiv roll på toppmötet utifrån det som jag har sagt.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag vill erinra nämndens ledamöter om att de slutsatser som finns utdelade är belagda med sekretess, så vi iakttar försiktighet när vi citerar ur dem.

Herr ordförande! Jag vill återigen inskräpa att jag tror att huvuddelen av detta toppmöte kommer att gälla namndiskussioner och ceremoniell kring Ypres och första världskriget. En del av textbehandlingen när det gäller miljö- och klimatpolitik blir nog inte så omfattande av det enkla skälet att alla inser att det inte är nu vi tar beslut om position, utan det kommer i oktober. Det är också skälet till att inte allting finns med.

Vi har faktiskt ständigt dessa båda invändningar. Vi vill att det ska göras hänvisningar till att man inte använder miljöskadliga subventioner. Jag ber att få påpeka att IMF som en stor diskussionspunkt med Ukraina har frågan om att ta bort de omfattande statliga subventionerna till gashantering i Ukraina. Det är ett land som har väldigt svaga offentliga finanser.

Det gäller positionerna, och vi kommer att återkomma till dem. Jag vill understryka det.

Låt mig också ta upp detta med Frontex. Vad handlar det egentligen om? Det är en blandning av ett nationellt ansvar för gränskontroll, vilket ju vi hävdar, och att man i en värld med allt större rörlighet och migration och där dessutom migrationstrycket till följd av krig, som ju finns i vårt närområde, förflyttar sig och ser annorlunda ut, har byggt upp en EU-funktion som ska bidra till att samordningspolitiken kan fungera och att man så att säga kan "mjuka" kring de länder som får större tryck under en tid. Det är i det perspektivet man ska se det.

Det finns länder som tycker att de står under ett starkt tryck av migration och vill att Frontex ska ta på sig mer eller att någon annan ska överta kostnaden. Vad de i grunden menar är att de vill se sitt nationella ansvar urholkat eller överlyft på andra. Det är inte vår uppfattning. I så fall, säger vi alltid, är det för ensidigt att bara tala om gränskontrollhantering. I så fall får vi ta in hela migrationspolitiken och asylhanteringen i hela Europa, som är obalanserad och där många länder inte lever upp till sina åtaganden. Vi kan exempelvis titta på hur vidarebosättningsregler används, kopplat till UNHCR, och där finns det många saker att diskutera.

Vi håller alltså inte med de länder som säger så, men det finns länder, inte minst i Medelhavsområdet, som ständigt ligger på för att få in den typen av skrivningar. Vi vill inte ha med sådana skrivningar och tycker inte att kompetensen ska se ut så, men det råder demokrati runt bordet, och till slut måste vi hitta något slags balanserad text.

Jag vill gärna säga att detta är ett utkast. Jag har läst många sådana här texter och tycker i alla fall att balansen från svensk utgångspunkt är bra. De strömningar som nu finns skulle snarare vilja föra det här i en mycket mer restriktiv riktning och försöker göra det gång efter annan.

Jag tror att det bästa från svensk utgångspunkt – även om Jens Holm inte håller med – är att inte ändra texten. Det kommer åtminstone att vara min utgångspunkt. Jag är inte säker på att det alls blir någon textbehandling. Vi får se.

Johnny Skalin har många invändningar. Det är väl känt. I grunden väcker detta frågor om hur vi ska se på mänsklig rörlighet. Det är något som är väldigt omdiskuterat i många länder i Europa denna vår. Vi har haft fattigdom på den här kontinenten förut. Vi har haft odrägliga, förfärliga förhållanden för människor i massvis med länder, men vi har inte

haft stor kunskap om det. De har varit instängda i sina respektive länder. De har haft förfärliga förhållanden och ibland varit inspärrade i arbetsläger och annat som vi har haft på den här kontinenten. Vi har haft kommunistdiktaturer i öst och militärdiktaturer i syd. I det Europa jag föddes in i var detta med demokrati inte särskilt vida spritt.

Nu har vi ett annat Europa. Nu är det demokratier och öppet. Nu kan vi röra oss över gränser. Nu blir vi bättre i kunskap om varandras förhållanden, också om de är sämre. Då reagerar vi lite olika på detta. Några säger att vi nu har ett bättre Europa – det är bättre att människor får röra på sig och att det finns möjlighet att komma från något sämre till något bättre och att vi hjälps åt att utvecklas. Andra säger att det är förfärligt att människor kommer hit, hittar på saker, är annorlunda. Varför är de inte som vi, och borde vi inte stänga gränser och ha fler poliser? De vill ha ett stopp på detta. Perspektiven är olika.

Vi har försökt föra resonemang i EU som säger att öppenheten i grunden är bra men att den måste vårdas. Vi har alltså inte, och här har Johnny Skalin fattat rätt, Sverigedemokraternas infallsvinkel när de säger att öppenheten är i grunden fel och bör därför på alla sätt begränsas. Man får tycka olika.

Jag kan vara med så pass långt som att ibland diskutera hur vi ska vårda och utveckla rörligheten, men vår utgångspunkt ska vara att den är ett omistligt värde och att den dessutom bygger ett Europa som långsiktigt är på väg att bli ekonomiskt starkare och friare. Det är samma syn som jag har när det gäller Albanien.

Jag har varit i Albanien och träffat unga människor som säger att de har vuxit upp i ett land där de fick lära sig att ha en postering i sin egen trädgård och stå där med sitt eget vapen, redo att möta fienden, oklart vem det var. De var alltså heltnojiga inför en omvärld som de över huvud taget inte kände till. Det var ett helt slutet och isolerat land på vår kontinent, i vårt Europa. Tycker man att det är en bra lösning kommer vi att få en konstig utveckling av idéer och synsätt i Europa som vi kanske till slut får bära konsekvenserna av på annat sätt. Det är mycket bättre om Albanien reformeras, öppnas upp, får kontakt med sin omvärld, börjar bygga vettiga demokratiska institutioner och blir ekonomiskt starkare. Men det bygger också på den typ av rörlighet och kontakt som då finns med andra.

Jag vill påminna om vad vi ofta säger: Att bli kandidatland utan att ens ha påbörjat medlemskapsförhandlingar är inte ett kvitto på att man är en perfekt demokrati. Det är ett kvitto på att man har börjat en utveckling som sedan måste fortsätta. Det är på det sättet EU-tratten fungerar. Sedan kräver vi reformer och utveckling för att man någon gång i en framtid ska få bli medlemsland.

Samtidigt vill jag för nämnden påpeka att jag tror att detta med Albanien kommer att bli omdiskuterat vid mötet. Det finns nog en del som har invändningar just mot Albanien. Från svensk utgångspunkt tycker jag dock att detta bara är ytterligare ett steg i det Europaprojekt som handlar om att behålla vår kontinent öppen och fredlig.

Anf. 21 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Tack, statsministern, för föredragningen! Vi har två dokument. Jag är lite osäker på deras dignitet och hur de samverkar. De har lite av samma

agenda men ändå olika skrivningar. Kan statsministern utveckla det något?

2013/14:43

25 juni

I ett svar på en fråga här kom statsministern in på en av de saker som jag skulle vilja betona när vi talar om Frontex och gränserna runt EU. Poängen får ju inte bli att vi bara ska stoppa människor vid EU:s gränser, utan migrationspolitiken måste tydligt hänga ihop med utrikespolitiken. Vi har i den nya budgeten lagt mer pengar på utrikespolitiken. De måste då gå till att hjälpa människor att bekämpa fattigdom, motverka klimat- och naturkatastrofer och skydda människor från sådant, liksom att skydda dem från förtryck. Prioriteringarna av mänskliga rättigheter och demokrati i utrikespolitiken måste hänga ihop med migrationspolitiken på något sätt. Det står också någonstans i dokumentet att EU:s yttre och inre politik måste samverka. Detta, som också statsministern var inne på, är viktigt, och jag säger det som ett medskick.

När det gäller energi- och klimatprioriteringarna står det kanske inte tillräckligt mycket om den förnybara energin. Det står om grön energi, men ordet "förnybar" skulle jag gärna se lite mer av. Det är väl inget vi behöver motsätta oss. Sverige har en bra teknik att erbjuda när det gäller just förnybar energi. Det borde vi alltså slåss för.

När det gäller kommissionsordföranden, slutligen, tror jag precis som statsministern att det nog bara är Jean-Claude Juncker som klarar att passera alla portarna just nu. Ingen har heller föreslagit något annat namn. Socialdemokrater, liberaler och den gröna gruppen med flera i EU-parlamentet har sagt ja till Jean-Claude Juncker. Inget hindrar dock att Storbritannien föreslår ett annat namn vid mötet. Frågan är om det kommer att komma fram några andra namn. Vad är statsministerns bedömning? Hur bedömer statsministern att förhandlingarna med Storbritannien kommer att gå i fråga om det framtida samarbetet med EU och Jean-Claude Juncker?

Anf. 22 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag delar statsministerns uppfattning att det är viktigt att bevara institutionerna och deras inbördes förhållande. Vi har med stor skepsis sett på det som pågått med spetskandidater, där man på något sätt bakvägen har försökt utse den som ska bli kommissionens ordförande. Där har vi samma uppfattning.

Jag blir dock bekymrad över att man inte lyssnar på de signaler i Europa som valet har gett. Nu blir det mer av samma. Vi tycker att det skulle behövas en kraft som verkligen kan ta tag i massarbetslösheten och skapa ett mer rättvist Europa. Vi vill också skicka med ett tydligt budskap om att det är väldigt viktigt att den trio som ska utses är jämställd.

Vi har gått till val på en annan politik än den högerpolitik som har misslyckats. Därför tycker vi att det är fel med Juncker, precis på samma sätt som vi tyckte att det var fel med Barroso. Våra farhågor har väl också blivit besannade: Det var ett felaktigt val vid den tidpunkten.

Jag hade också önskat att det hade funnits ett brett stöd för Sveriges prioritering här, och jag önskar att det hade tagits kontakter och att det hade varit en öppen process om detta. Jag kan konstatera att statsministern har lyssnat på vad de andra ledarna säger, men han verkar inte ha

drivit något eget namn, utan man ställs inför fait accompli här. Det är väldigt tråkigt, och processen kunde ha varit mycket bättre.

Återigen vill jag upprepa att vi har tydliga medskick på miljö- och klimatområdet, när det gäller hur man ska komma till rätta med sysselsättningen och arbetslösheten och när det gäller arbetsvillkoren.

Anf. 23 MARGARETA CEDERFELT (M):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen. Ukrainafrågan är utan tvekan en av de viktigaste frågorna för oss i Europa. Jag kan bara välkomna det som statsministern har sagt när det gäller Ukraina. Men jag vill lyfta fram frågan igen. Mycket av det som kommer att ske i Ukraina beror på hur Ryssland kommer att agera. Det handlar om separatister, men det handlar också om att Ukraina måste kunna respekteras som den suveräna stat det är. Jag tänker också på ett erkännande av den folkvalda presidenten Porosjenko. Jag har inte uppfattat att president Putin har gjort något erkännande. Hur kommer EU att agera för att få ett erkännande av Ukrainas suveränitet även från Ryssland?

Det andra som jag vill lyfta fram rör de civilrättsliga frågorna. I de handlingar som vi har fått talas det om att stärka de civilrättsliga frågorna, både när det gäller erkännande av domare och när det gäller rättigheter. Sverige är ett land som har kommit mycket långt när det gäller civilrätten. Jag tänker på hbt-personers rättigheter, och jag tänker på kvinnors rättigheter. På vilket sätt kommer statsministern att agera för att det inte ska bli några försämringar när det gäller kvinnors situation och när det gäller hbt-personer? Jag skulle gärna vilja höra något om det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Medan statsministern funderar över svaren lämnar jag ordet till vice ordförande Marie Granlund igen. Det gäller en avvikande mening som ska noteras.

Anf. 25 MARIE GRANLUND (S):

Vi anmäler avvikande mening när det gäller Juncker.

Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Jag ska säga någonting om dokumentet. Allting har slutsatstextstatus. Men ibland, som ni vet, har vi en slutsatstext som följs av annex, eller bilagor, som vi också antar. Skälet till det är att det som ska ligga i bilaga är ett femårsdokument. Det är alltså ett dokument som uttrycker sig över en femårsperiod för kommande kommission. Det är medskicket från Europeiska rådet, men det har samma status som annat. Det kommer att antas.

Jag vill understryka att, som jag har förstått det, Herman Van Rompuy kommer att redogöra för sin konsultation med Europaparlamentets partigrupper och Europas stats- och regeringschefer på fredag och därefter föreslå Jean-Claude Juncker. Han kommer att föra frågan till omröstning.

Hur blir man då vald i en sådan omröstning? Som jag sade tidigare måste man alltså ha en kvalificerad majoritet bakom sig. Vad är då det?

Alla länder har röstviktats i sådana sammanhang. De största länderna – Tyskland, Frankrike, Italien och Storbritannien – har 29 röster var. Sverige har 10 röster. Det minsta landet Malta har 3 röster. Då vet man hur röstfördelningen ser ut. För att kunna bli vald av Europeiska rådet måste man stödjas av länder som till antalet är minst 15 och tillsammans samlar 260 röster. Jag kan vända på det: Om ni ska blockera Jean-Claude Juncker ska ni samla minst 93 röster enligt det som jag har angivit.

Den som då har blockerat ett förslag bör vara mycket snabb med att berätta vem man i stället stöder och som kan passera det nålsöga som Jean-Claude Juncker i så fall inte har gjort. Annars blir frågan varför man är beredd att fälla ett förslag om man inte kan presentera ett annat likvärdigt förslag som har möjlighet att gå igenom.

Det är väl uppenbart för alla att det vi vet om denna omröstning på fredag är att Storbritannien tänker rösta nej. Om man tittar i EU:s historia är det ganska ovanligt att det sker. Det är ovanligt att någon röstar emot. Det är ovanligt att ett av de stora länderna gör det. Det leder redan till omfattande spekulationer och diskussioner i Storbritannien om hur man ska se på detta. Utgångspunkten är att David Cameron kommer att redovisa att samtliga partier i det brittiska underhuset står bakom det sättet att agera.

Jag vill bara understryka att jag tror att vi därför har en femårsperiod framför oss med en mycket svår hantering av Storbritannien. Det kopplar också till det som nämnden känner till, nämligen att åtminstone det regerande Torypartiet har lovat att om de blir omvalda 2015 tänker de föra frågan om brittiskt medlemskap till folkomröstning 2017. Den som lever får se.

Det är vad jag förutser sker på fredag. Jag vill inte spekulera i andra länders omröstningar. Jag tycker att jag kan nämna Storbritannien öppet av det enkla skälet att de själva har angivit att de avser att föra detta till en omröstning. Jag har redogjort för hur Sverige avser att i så fall biträda Herman Van Rompuys förslag.

Återigen vill jag understryka att det finns regelverk som säger att om man inte klarar denna första slalomport ska Europeiska rådet inom en månad föreslå en ny kandidat. Då måste den kandidaten rimligen klara av precis det jag nu sade, annars fungerar inte regelverket. Det är skälet till att Herman Van Rompuy har talat med våra partigrupper som har svarat lite annorlunda än vad vi gör här i dag, som ni förstår, och att han i och med det också kan trovärdiggöra att hans kandidat också får stöd av Europaparlamentet. Det är det vi har bett honom göra. På den grunden är jag inte beredd att underkänna Herman Van Rompuys arbete, och jag känner inte till någon annan presenterad kandidat som jag tror har möjligheter att flyga.

Jag ska svara på Marie Granlunds fråga varför vi inte driver andra kandidater. Man driver kandidater som har förutsättningar att lyckas. Ingen vill bli utpekad om hela idén ändå är dödfödd. Tror man någonting annat har man inte varit länge i politiken. Så enkelt är det. Man driver kandidater som har förutsättningar att lyckas. Ofta är det svårt nog att få på plats.

Till Margareta Cederfelt vill jag säga att vi uppfattar att Putin har erkänt Porosjenko som en lagenlig president. Han har till och med uttryckt sig så gentemot Porosjenko. Det innebär inte att det inte finns andra in-

vändningar, som jag har redogjort för tidigare. Men trots allt har detta skett.

När det gäller oron för kvinnors ställning och liknande upplever jag inte att vi har någon grund för att känna att det skulle vara hotat på det sätt som Margareta Cederfelt beskrev det, åtminstone inte av vad jag ser i texterna. Vi har alltid den utgångspunkt som Margareta beskriver, och vi vakar över detta.

Återigen, jag är högst osäker på hur mycket textbehandling det de facto blir i dessa delar, men vi har flera gånger redovisat hur vi ser på utgångspunkterna.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Nu har man från Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna och Miljöpartiet begärt ordet, och jag misstänker att man vill definiera sin syn på Jean-Claude Juncker. Jag vill be er att vara mycket tydliga så att vi rätt förstår era avvikande meningar om sådana finns.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet står inte bakom Jean-Claude Juncker. Vi tycker att den svenska positionen borde vara att rösta nej och driva en annan kandidat.

I övrigt borde jag ha sagt att vi anmäler avvikande mening också i fråga om det politiska innehållet i den strategiska agendan och förslaget till slutsatser. Det redogjorde jag för tidigare.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 30 JOHNNY SKALIN (SD):

Även vi anmäler avvikande mening i fråga om Juncker. Jag tyckte att jag framförde det tidigare, men för tydlighetens skulle upprepar jag det.

Från vår sida skulle vi helst vilja se en kandidat som driver på mer i riktning mot ett nationernas Europa än ett federationens Europa. Men det blir en senare fråga att hantera.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Då måste jag ställa frågan till Johnny Skalin: Är det Johnny Skalins mening att regeringen i så fall borde rösta emot Jean-Claude Juncker?

Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja.

Anf. 33 HELENA LEANDER (MP):

Mitt tidigare inlägg ska förstås som en avvikande mening vad gäller både Juncker och synpunkterna om klimat- och energipolitiken och migrationspolitiken.

Om det finns en majoritet i den här nämnden som säger att vi ska rösta mot Jean-Claude Juncker vill jag gärna att den majoriteten också talar om vem vi ska presentera i stället.

Anf. 35 MARIE GRANLUND (S):

Jag tycker att det här är ett mycket märkligt förfarande. Förra gången hade vi ett speciellt möte då vi diskuterade detta. Nu kommer statsministern och levererar det direkt på ett möte. Förra gången röstade vi nej till Barroso; det kan inte vara någon nyhet. Vid ett tidigare EU-nämndssammanträde har jag deklarerat att vi inte kan stödja Juncker. Jag vet inte hur övriga i oppositionen gör.

Jag tycker att det är mycket märkligt att statsministern, som sitter i en minoritetsregering, inte sträcker ut handen och diskuterar dessa saker – hur trion ska kunna se ut och hur man ska kunna göra det bästa möjliga av situationen. Vi har hela tiden sagt att vi står bakom en annan politik och inte stöder den politik som Juncker har stått bakom. Vi vill därför ha en annan person.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag för ordningens skull ställa frågan till vice ordföranden: Är det vice ordförandens mening att Sverige ska rösta emot Jean-Claude Juncker?

Anf. 37 MARIE GRANLUND (S):

Jag kan bara säga att vi inte kan ställa oss bakom Juncker.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag är rädd för att jag ändå måste be vice ordföranden att förtydliga. Nu finns det, som sagt, risk för att regeringen inte har stöd i denna ståndpunkt. Då vill jag veta om instruktionen från Socialdemokraternas sida är att regeringen ska rösta emot Jean-Claude Juncker.

Anf. 39 MARIE GRANLUND (S):

Från socialdemokratins sida kan vi inte stödja en kandidat som kommer att fortsätta föra den politik som har lett till hur det är i Europa i dag. Vi kan inte stödja det. Då är det väl rimligt att statsministern röstar nej. Jag säger bara att vi inte kan stödja Juncker.

Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Jag vill bara understryka att med Marie Granlunds sätt att resonera kan det rimligen inte bli någon EPP-kandidat. Då måste det alltså bli en socialdemokrat, antar jag. Då har Marie Granlund nu uttryckt att den princip som varit vägledande, nämligen att största partigrupp ska nominera, alltså inte ska gälla.

Då menar Marie Granlund att i strid med den principen ska vi nu presentera en socialdemokratisk kommissionspresidentkandidat, och som alltså går emot det som Herman Van Rompuy har inhämtat från Europaparlamentet och övriga regeringar att det finns ett stöd för. Är det vad

den svenska regeringen ska framföra som position? Står den övriga oppositionen bakom detta? Det är det Marie Granlund säger.

Om man säger att Junckers fel är hans partitillhörighet då är det en principiellt mycket intressant fråga som har väckts här.

Det är naturligtvis helt korrekt, som Marie Granlund säger, att det kommer att leda till diskussioner om en balansering med andra poster. Varför har jag då inte redovisat det? Det har jag inte gjort av det enkla skälet att jag har redogjort för hur Lissabonfördraget är skrivet och vilken uppgift vi har givit Herman Van Rompuy. Han har inte fått i uppgift att konsultera med stats- och regeringschefer i Europa och med Europaparlamentet om något annat än om en kommissionspresident. Varför är det så? Jo, därför att det i fördraget sägs att kommissionspresidenten sedan ska få ha synpunkter på hur kommissionen i övrigt ska vara sammansatt. Det kommer naturligtvis att ske även partiöverläggningar och balanseringar, såsom skedde 2009, kring den typen av tillsättningar. Under svenska konsultationer fann vi till exempel att Catherine Ashton från brittiska Labour kunde bli hög representant som ett sätt att balansera Barroso, vilket gjorde att Europas socialdemokrater stod bakom den lösningen.

Men det som Marie Granlund här förordar är ett totalt principalsammanbrott. Jag kan naturligtvis framföra detta, och det kommer att glädja brittiska Torys och andra runt om i Europa. Men jag vill säga att jag har mycket svårt att förstå vilken princip jag ska hävda att detta beslut i så fall är baserat på. Och återigen har jag inte hört en samlad opposition säga vem man tycker att vi ska förorda i stället.

Anf. 41 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Det blir mycket märkligt om statsministern ska åka till Bryssel och vid en omröstning inte ha något förslag till kandidat över huvud taget med sig i bagaget. Jag vet inte hur de svenska socialdemokraterna har röstat i den socialdemokratiska gruppen i Europaparlamentet. Men om de inte där har försökt att blockera blir det konstigt att de sitter här och blockerar ett förslag som är det mest rimliga för tillfället. Men finns det inte någon möjlighet att oppositionen inte deltar i beslutet eller lägger ned sina röster för att man inte kan känna att man stöder detta, så att statsministern kan åka ned och fatta beslut?

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Innan jag lämnar ordet till vice ordföranden vill jag upprepa att det är mycket viktigt att vi anger exakt vad vi har avvikande mening mot. Jag lyssnade noga på vice ordföranden alldeles nyss då hon uttryckte att det vore *rimligt* om statsministern röstade emot. Finns det möjlighet att göra ett förtydligande är jag tacksam för det. Annars kommer jag att fatta beslut i enlighet med de avvikande meningar som jag har lyssnat till här.

Anf. 43 MARIE GRANLUND (S):

Först och främst är det väl inte så märkligt att de olika parlamentsgrupperna och företrädare i Sverige har olika uppfattning. Så har det varit med långtidsbudget och annat. Det har gällt Moderaterna och Socialdemokraterna och kanske också Miljöpartiet. Det har inte varit så svårt att ha en annan uppfattning vad gäller det.

Sedan skulle jag vilja säga att jag tycker att det är märkligt att man, när man är en minoritetsregering, inte försöker förankra de ställningstaganden som man har. Förra gången hade vi ett möte där man kunde diskutera detta. Men, statsministern, trots att Socialdemokraterna har sagt att vi inte kan acceptera Juncker så kör man bara på. Jag tycker att det är ett mycket märkligt beteende.

Från vår sida är detta inte samma sak som att det ska vara en socialdemokrat. Men vi tycker att Europas kris är så pass allvarlig att vi inte tycker att det är rätt person – more of the same – att köra på Juncker. Det är den enkla slutsatsen.

Vi kan välja att inte delta i beslutet, om statsministern tycker att det är helt okej att åka till Bryssel och inte ha en riksdagsmajoritet bakom sig. Om statsministern tycker att det är en önskvärd situation kan vi självklart bistå med det.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Statsministern! Om 15 minuter kommer nämnden att tvingas upphöra med sitt sammanträde och gå och votera i kammaren. Om jag ställer frågan så här: Finns det möjlighet för oss att återuppta vårt sammanträde efter voteringen?

Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr ordförande! Om Marie Granlund säger att de kan avstå från att ta ställning möjliggör det för mig att hävda att jag åtminstone inte har en majoritet som säger att jag ska rösta nej.

Jag vill understryka en sak. Jag har länge förklarat vår aversion mot Spitzenkandidatsystemet. Men vi kan inte sitta här i Sveriges riksdag och föra konsultationer om ett system som beslutades av våra respektive partier för över ett år sedan och som i grunden har styrt oss till kandidater sedan lång tid tillbaka.

Mot detta har jag anfört invändningar i min egen partigrupp, och jag har gjort det runt om i Europa. Jag är ganska isolerad, kan jag säga. Det finns en entusiasm som framför allt många socialdemokrater har uttryckt över idén att vi ska ha utpekade förhandskandidater, där Martin Schulz och Jean-Claude Juncker lovade varandra att den av dem som leder den största partigruppen också ska bli kommissionspresident. Martin Schulz meddelade att han baserade detta på starkt stöd av socialdemokrater i Europaparlamentet och av socialdemokratiska regeringar runt om i Europa.

Det är ett handslag som möjligen socialdemokrater på plats i Sveriges riksdag inte anser sig vara en del av. Men ursäkta, det har i någon mån fattats beslut som vi inte har haft möjlighet att påverka, och vi kan tyvärr inte heller påverka det genom att säga att vi nu kan hitta på ett annat system. Det tåget har redan gått.

Det är jättebra, tycker jag, att Marie Granlund markerade och sade att partiet Socialdemokraterna har invändningar mot spetskandidatsystemet. Ta med det till framtiden, för det finns andra som anser att vi nu har landsatt ett sätt att göra detta också framöver, vilket kommer att styra oss på precis samma sätt. Det är för att det inte ska vara i nationella parlament och regeringar som vi fattar beslut, utan i Europaparlamentet, där

våra parlamentsgrupper säger något annat än vad många här närvarande nu har sagt.

Slutligen återigen: Jag har beskrivit hur slalomportarna ser ut. Finns det möjlighet att avstå så hjälper det mig åtminstone att möjliggöra att processen går framåt, givet de utgångspunkter jag har angett.

Anf. 46 MARIE GRANLUND (S):

Jag lyssnar på statsministern. Jag måste säga att det blir något märkligt.

Jag tror att vi är överens om att vi inte tycker att det här spetskandidatsystemet är bra. Men statsministern har också redogjort för hur systemet verkligen är enligt fördraget – att det faktiskt är mellan regeringscheferna som man kommer fram till något som sedan ska beslutas i parlamentet.

Det statsministern nu säger är att han viker sig platt för parlamentet och inte ens kan föra fram och diskutera en annan kandidat, utan står vid sidan om och bara ser på medan hela processen pågår. Det tycker jag är besvärande.

Återigen: Förra gången, när det gällde Barroso, var regeringen i majoritet. Denna gång är det en minoritetsregering. Att man bara kommer till mötet här utan att ha haft något förmöte eller diskuterat med de olika partiledarna tycker jag är anmärkningsvärt.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Får jag ställa en fråga till vice ordföranden? I ett tidigare inlägg sade vice ordföranden att ni kan tänka er att lägga ned era röster och inte delta i omröstningen. Jag har också försökt få besked om det är vice ordförandens och Socialdemokraternas bestämda mening att Sveriges regering ska rösta emot Jean-Claude Juncker. Jag har inte fått ett riktigt tydligt svar på någon av de frågorna.

Anf. 48 MARIE GRANLUND (S):

Jag var nog ganska tydlig tidigare med att säga: Vi kan säga att vi inte deltar i beslutet, om statsministern tycker att det är möjligt att åka ned och veta att han inte har en majoritet i Sveriges riksdag bakom sig när beslutet ska fattas.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Det uppfattar jag så att vice ordföranden inte avser att delta i beslutet.

Anf. 50 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Jag har varit med i riksdagen ett tag, så jag förstår att det innebär att jag kan agera på ett sådant beslut. I så fall kan jag agera och framföra den position som jag har redogjort för.

Jag vill understryka att jag också kommer att framföra de här invändningarna. Jag är till och med beredd att ta in slutsatstexter mot hela spetskandidatsystemet, av det enkla skälet att jag tror att vi annars kommer att sitta här igen och föra precis de här resonemangen i framtiden. Det är för mig att vårda hanteringen av det som har skett.

Jag vill än en gång understryka att vi bad Herman Van Rompuy göra konsultationer som byggde på att han kan presentera något som fungerar. Han har presenterat det som fungerar i de slalomportar som vi ska igenom. Det är Jean-Claude Juncker.

Marie Granlund! Hur mycket vi än skulle vilja kan vi inte sitta och hitta på en svensk lösning som inte är förankrad i 27 ytterligare demokratier och i Europaparlamentet, för det kommer inte att gå igenom. Vi måste trots allt förhålla oss till de realiteter, de fördrag och de sätt att arbeta som här finns, och det är vad jag har försökt redovisa i dag.

Om Socialdemokraterna väljer att avstå har jag möjlighet att agera på det sätt som jag har redovisat inför nämnden. Jag avser också att följa upp de principiella invändningar som här har framförts.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag slutligen konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Avvikande meningar har anmälts av Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Dessutom har vi noterat ett medskick från Socialdemokraterna och att Socialdemokraterna ej deltar i beslutet såvitt avser Jean-Claude Juncker.

Med detta vill jag tacka statsministern med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag.

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 4 MARIE GRANLUND (S)	5
Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	6
Anf. 6 GUSTAV BLIX (M)	8
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	10
Anf. 8 HELENA LEANDER (MP)	11
Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	12
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 11 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	15
Anf. 12 JOHAN HEDIN (C)	17
Anf. 13 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	17
Anf. 14 JOHNNY SKALIN (SD)	18
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 16 JOHNNY SKALIN (SD)	21
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 18 JENS HOLM (V)	21
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 20 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	23
Anf. 21 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	24
Anf. 22 MARIE GRANLUND (S)	25
Anf. 23 MARGARETA CEDERFELT (M)	26
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 25 MARIE GRANLUND (S)	26
Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	26
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 28 JENS HOLM (V)	28
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 30 JOHNNY SKALIN (SD)	28
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD)	28
Anf. 33 HELENA LEANDER (MP)	28
Anf. 34 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	28
Anf. 35 MARIE GRANLUND (S)	29
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 37 MARIE GRANLUND (S)	29
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 39 MARIE GRANLUND (S)	29
Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	29
Anf. 41 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	30
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 43 MARIE GRANLUND (S)	30
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	31
Anf. 46 MARIE GRANLUND (S)	32
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	32

Anf. 48	MARIE GRANLUND (S).....	32	2013/14:43
Anf. 49	ORDFÖRANDEN.....	32	25 juni
Anf. 50	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	32	
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	33	